

[Pravá skutečnost a její odkrývání v myšlení]

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[\[Příležitostné poznámky, 1953\]](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[\[Příležitostné poznámky, 1953\]](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 20. 9. 1953
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 20. 9. 1953

[Pravá skutečnost a její odkrývání v myšlení]

K cestě za pravou skutečností náleží rozsáhlá myšlenková aparatura, bez níž sice to pravé zůstává zdrojem, nemůže se však státi chtěným, vědomým cílem. Charakter této aparatury však není a nesmí být konstitutivní, tj. pravá skutečnost jí nesmí být nadefinována. Jde spíše o zprůhlednění neprůhledností, tedy o jakýsi pomocný akt negativní. Vše žije z pravé skutečnosti, ale svým životem ji zakrývá. Tendence k imanentizaci uvnitř života je *de facto* vždy jistým druhem jeho zcizení; takovou imanentizací se život upíná k neživotu, k předmětu, k setrvačnosti. Život zdánlivě sám v sobě uzavřený a sám sobě dostačující je ve skutečnosti životem podřízeným něčemu předmětnému, ergo životem zcizeným. Všední lidský život je pln takové odcizenosti. Právě pro detaily životní je charakteristické, že člověk není u sebe, nýbrž u věcí a uprostřed nich. Postavit si otázku po pravém životě znamená však vzít si odstup od těchto věcí, tj. vidět všední jednotlivosti právě jako jednotlivosti, jako detaily; znamená to ptát se po tom podstatném, co zakládá životní smysl, po pravém jsoucnu, pravé skutečnosti. Takovou otázkou vybředne člověk ze své odcizenosti; jít potom zpět k průběhu životních detailů je už možné jen jako zapomenutí po dočasné probuzenosti. Pouhou otázkou však není ještě smysluplnost životní konstituována. Nicméně je tak nastoupena cesta, na níž je to podstatné v životě zbaveno neprůhledné clony životní nahodilosti, nepodstatnosti, okrajovosti. Zbývá otázka, zda výsledkem bude čirá průzračnost, prázdnota, nic, či zda spíše dospějeme k odhalení zdroje pravého života. Pravý život, resp. to pravé v životě nemůže být nic jiného než pravda o něm; a pravda o životě je pravdou o jeho vztahu k celku, resp. o jeho platnosti uprostřed celku. A tato pravda o životě nutně prochází složitou myšlenkovou aparaturou.

530920